

HAVRANNSÓKNARSKIP

KREATIV BÓK FØRING

Stór ivamál verða sett við háttin, ið nýggja havranssóknarskipið skal byggjast eftir. Hóast Fiskimálaráðið roynir at binda um heilan finger, so bendir alt á, at landsstýrið gongur ímóti egnum meginreglum um at allar útreiðslur skulu staðfestast í figgjarlógini

Jón Brian Hvidtfeldt

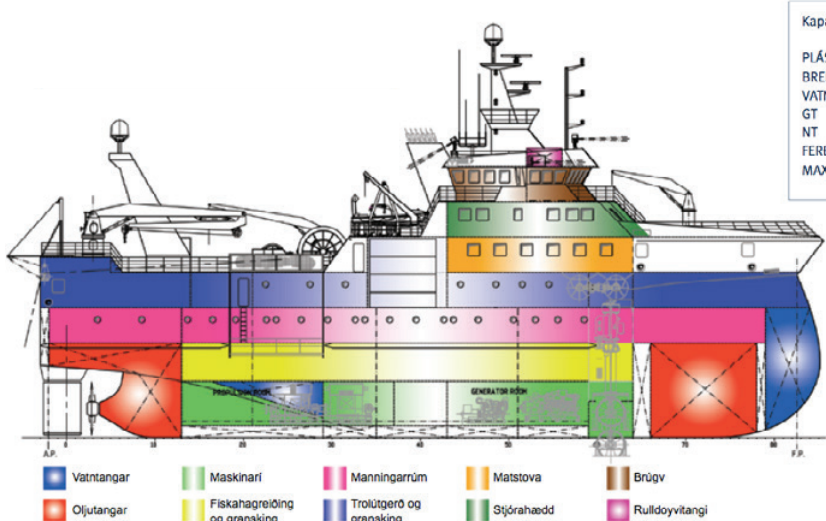
Tað er eitt figgjarligt argument, sum liggur aftanfyri lógaruppskotið hjá Jacob Vestergaard, sum biður lógtingið um loyvi at langtíðarleiga eitt havranssóknarskip.

Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum hevur í fleiri umførum sagt seg kunna staðfesta, at politisk undirtøka er ikki í samgonguni fyri at seta neyðugu pengarnar av á figgjarlógini, soleiðis at fiskivinnutjóðin Føroyar kann byggja ein avloysara fyri 35 ára gamla og niðurslitna Magnus Heinason. Íløgukarmarnir eru ov trongir. Pláss er ikki fyri havranssóknarskipinum á figgjarlógini næstu árin.

Tí leggur lógaruppskotið hjá landsstýrismanninum eisini upp til, at lógtingslógin frá juni 2011 um at byggja nýtt havranssóknarskip fer úr gildi.

Í staðin skal landið leiga eitt nýbygt, spildurnýtt havranssóknarskip frá onkrum privatum, sum hevur hug og pengar til at byggja eitt slíkt skip. Skipið, sum privati skal átaka sær at byggja, er longu projekterað eftir kravspecifikatiónum frá Havstovuni, og landið hevur higartil brúkt góðar átta milliúnir til skipið.

Lógaruppskotið leggur upp til, at landið leigar skipið í upp til 20 ár. Harvið sleppur landið undan stóru iløguni í eitt tilíkt skip, og tí er pláss til aðrar iløgur. Í hvussu er, soleiðis sum landsstýrismaðurin leggur upp til. Men roknskaparkøn, ið Sosialurin hevur biðið meta um leistin, eru sera ivasom.

Kapasitetur:	
PLÁSS TIL BRENNIOLJA	25 fólk
VATN	~350 m³
GT	~100 m³
NT	~1600
FERÐ	~500
MAX. FERÐ	11 míl
	14 míl

Hævuðsmát:	
STØRSTA LONGD	53,00 m
LONGD P.P.	50,77 m
BREIDD	12,60 m
DÝPI TIL DEKK 5	13,60 m
DÝPI TIL DEKK 4	11,20 m
DÝPI TIL DEKK 3	8,80 m
DÝPI TIL DEKK 2	6,40 m
DÝPI TIL DEKK 1	3,80 m
SPANTAVSTANDUR	0,60 m
DIMENSJÓNIS DJÚPGANGUR	6,00 m

30. mars 2012 varð útbjóðingartilfarið til nýggja havranssóknarskipið handað Jacob Vestergaard, landsstýrismanni í fiskivinnumálum

Stutt sagt leggur leisturin upp til at bróta við grundleggjandi prinsipp í kunngerðini frá 2007 um roknskaparverk landsins. Leisturin brýtur við lógtingslógina frá 2009 um landsins játtanarskipan. Og leisturin brýtur somuleiðis við ta roknskaparkunngerð, sum landið hevur álagt kommununum at reka sítt virksemi eftir. Henda kunngerðin er frá 2008.

Felags fyri alt hetta lóg-gávuverkið er, at allar útreiðslur skulu takast við í ein roknskap, tá vøran er latin. Tað merkir í ítøkiligum døminum við havranssóknarskipinum, at roknskaparlíga skal øll upphæddin fírst inn í figgjarlógina. Játtanarlógin ásetir, at figgjarlógin skal fevna um allar inntøkur og útreiðslur hjá landinum. Eisini er ásett, at figgjarlógin skal gerast eftir somu meginreglum, sum eru galdandi fyri landsroknskapin.

Følsk fortreyt

Í viðmerkingunum til sítt egna lógaruppskot sigur

Fiskimálaráðið, at uppskotið er gjørt út frá tí fortreyt, at talan er um leigu og ikki um figgjarliga leasing.

Tað er neyvnan av tilvild, at júst hesin setningurin er settur inn í lógaruppskotið. Her roynir Fiskimálaráðið at binda um heilan finger, soleiðis at leisturin gevur pláss fyri havranssóknarskipinum í trongu figgjar-kørmunum. Ráðið leggur her upp til, at árliga leigan skal takast við sum ein rakstrar-útreiðsla í landsroknskapinum á hvørjum ári í leigutíðarskeiðinum.

Tað merkir við øðrum orðum, at bara ein lítil biti av almennu útreiðsluni til havranssóknarskipið sæst í senn.

Men her rópa roknskaparkøn varsko. Tí tá landsstýrið bindir seg til at leigar eitt heilt ávist skip til eitt heilt ávist endamál í 20 ár, so er í veruleikanum talan um sonevnda »leasing«.

Socialurin hevur biðið ein serfrøðing á økinum meta um uppskotið hjá Fiskimálaráðnum:

– Eg meti, at tað eru fleiri viðurskifti, sum benda á, at

talán er um figgjarliga leasing, sigur Jørmann Petersen, statsaut. revisor hjá grannskoðarafyrirøkuni Januar, sum grein á síðu 10 vísir á fleiri viðurskifti, sum byggja undir hesa meting.

Tað kann vera freistandi hjá einum myndugleika við avmarkaðum pengakassa at royna kreativar mátar at figgja sítt virksemi og sínar iløgur. Millum annað tí hevur Figgjarmálaráðið tryggjað sær, at kommunurnar kring landið ikki figgja sínar verkætlanir alternativt, eitt nú við at lata onnur

gjalda í fyrsta umfari og so gjalda aftur í smáum bitum. Í roknskaparkunngerðini fyri kommunurnar frá 2008 verður staðfest, at figgjarlig leasing skal verða tikin við í roknskapin við nútíðarvirðinum sum ein útreiðsla og sum ein skuld.

Tað merkir til dømis, at ein kommuna kann ikki lata ein privatan byggja eina havn ella ein skúla fyri 100 milliúnir krónur fyri síðani at binda seg sjálfan til at leiga hetta aftur fyri eitt lutfasliga lítið krónutal í eitt langt áramál. Øll útreiðslan av havnini ella skúlanum skal inn í kommunala roknskapin, soleiðis at hesin vísir eina rætta mynd av figgjarstøðuni. Eitt nú um kommunan reelt skyldar meira enn eina álíkning.

Men roknskaparkøn, sum Sosialurin hevur biðið hyggja eftir lógaruppskotinum hjá Jacob Vestergaard, halda, at her ger landsstýrið júst tað sama. Talan er um eina roynd at fjala eina veruliga útreiðslu, soleiðis at figgjarlógin sær penari út enn hon eigur.

jonbrian@socialurin.fo

FAKTA:

Sambært lógaruppskotinum fær landsstýrismaðurin heimild til at leiga skipið í 20 ár fyri í mesta lagi 12 milliúnir krónur um árið. Harumframt fær landsstýrismaðurin heimild til at brúka í mesta lagi 13 milliúnir krónur um árið til rakstur av skipinum.

Lógaruppskotið leggur eisini upp til, at landsstýrismaðurin í avtalu við privata reiðaran skal tryggja sær rættin til at keypa havranssóknarskipið. Verður tað aktuelt at keypa, so skal lógtingið tó geva materiella og figgjarliga heimild til tað.

Lógtingslóg nr. 42 frá 4. mai 2009 um landsins játtanarskipan

§ 3. Figgjarlógin skal fevna um allar inntøkur og útreiðslur landsins og vera grundað á veruleikakendar vónir og so hollar ætlanir sum til ber um inntøkur og útreiðslur í figgjarárinum. Stk. 2. Figgjarlógin skal verða ætlað eftir somu meginreglum, sum eru galdandi fyri gerð og uppsetingini av landsroknskapinum, sambært lóg um landsins almenna roknskaparhald v.m.

Kunngerð nr. 22 frá 14. mars 2007 um roknskaparverk landsins

§ 13. Útreiðslur og inntøkur, sum stava frá vørum og tænaustuveitingum, skulu verða skrásettar, tá ið tær eru latnar.

Kunngerð nr. 89 frá 15. oktober 2008 um roknskaparverk kommunanna

§ 13. Útreiðslur og inntøkur, sum stava frá vørum og tænaustuveitingum, skulu verða skrásettar, tá ið tær eru latnar.

Stk. 10. Figgjarlig leasing skal verða tikin við í roknskapin við nútíðarvirðinum sum ein útreiðsla og sum ein skuld. Tá kann operationel leasing útreiðsluførast so hvørt, um talan er um seramboð til lógur, ella talan er um ótýðandi upphæddir.